

poniedziałek, 16.09.2024

Odpusty w Kościele

Nauka o odpustach łączy się z tajemnicą Bożego Miłosierdzia. W sakramencie pojednania grzesznik otrzymuje przebaczenie wyznanych grzechów, za które szczerze żałuje. Dzięki temu może on osiągnąć wieczne zbawienie.

Uzyskane przebaczenie nie uwalnia jednak od kar doczesnych (czasowych), które spotykają nas za życia lub po śmierci w czyśćcu. Uwolnieniu od tych kar służy właśnie obfity skarbiec odpustów Kościoła.

Odpust jest to darowanie przez Boga kary doczesnej za grzechy odpuszczone już co do winy.

Rozróżnia się odpusty częściowe i zupełne (zależnie od tego, w jakim stopniu uwalniają nas od kary doczesnej). Odpusty te może zyskiwać każdy ochrzczony po spełnieniu odpowiednich warunków dla siebie lub ofiarowywać je za zmarłych.

Warunki uzyskania odpustu zupełnego:

Brak jakiegokolwiek przywiązania do grzechu, nawet powszedniego (jeżeli jest brak całkowitej dyspozycji - zyskuje się odpust częściowy)

Stan łaski uświęcającej (brak nieodpuszczonego grzechu ciężkiego) lub spowiedź sakramentalna

Przyjęcie Komunii świętej

Odmówienie modlitwy (np. "Ojcze nasz" i "Zdrowaś Mario") w intencjach Ojca Świętego (nie chodzi o modlitwę w intencji samego papieża, choć i ta modlitwa jest bardzo cenna; modlitwa związana z odpustem ma być skierowana w intencji tych spraw, za które modli się każdego dnia papież. Intencje te są często ogłaszane, m.in. na naszych stronach z kalendarzem na dany miesiąc)

Wykonanie czynności związanej z odpustem

Ewentualna spowiedź, Komunia święta i modlitwa w intencjach Ojca Świętego mogą być wypełnione w ciągu kilku dni przed lub po wypełnieniu czynności, z którą związany jest odpust; między tymi elementami musi jednak istnieć związek.

Po jednej spowiedzi można uzyskać wiele odpustów zupełnych, natomiast po jednej Komunii świętej i jednej modlitwie w intencjach papieża - tylko jeden odpust zupełny.

Kościół zachęca do ofiarowania odpustów za zmarłych (niekoniecznie muszą być to osoby nam znane, nie musimy wymieniać konkretnego imienia - wystarczy ofiarować odpust w intencji osoby zmarłej, która tego odpustu potrzebuje). Przez taki dar sam ofiarodawca zyskuje dla siebie odpust zupełny w godzinie swojej śmierci.

Odpustów (zarówno częściowych, jak i zupełnych) nie można ofiarowywać za innych żywych.

Wybrane praktyki związane z uzyskaniem odpustu zupełnego:

Adoracja Najświętszego Sakramentu przez co najmniej pół godziny (jeśli jest krótsza - odpust częstkowy);

Nawiedzenie jednej z czterech rzymskich bazylik patriarchalnych (św. Piotra, św. Pawła za Murami, Matki Bożej Większej lub św. Jana na Lateranie) i odmówienie w niej Ojcze nasz i Wierzę:

w święto tytułu tej bazyliki,

w jakiegokolwiek święto nakazane (np. we Wniebowzięcie NMP),

raz w roku w innym dniu wybranym przez wiernego;

Przyjęcie błogosławieństwa udzielanego przez Papieża Urbi et Orbi (Miastu i Światu) - choćby tylko przez radio lub telewizję;

Adoracja i ucałowanie Krzyża w trakcie liturgii Męki Pańskiej w Wielki Piątek;

Odmówienie modlitwy Oto ja, o dobry i najśodszy Jezu po Komunii świętej przed obrazem Jezusa Chrystusa w każdy piątek Wielkiego Postu oraz w Wielki Piątek (w pozostałe dni - odpust częstkowy);

Uczestnictwo w uroczystym zakończeniu Kongresu Eucharystycznego;

Uczestnictwo w rekolekcjach trwających przynajmniej trzy dni;

Publiczne odmówienie aktu wynagrodzenia Sercu Jezusowemu O Jezu Najśodszy w uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa (w inne dni - odpust częstkowy);

Publiczne odmówienie aktu poświęcenia rodzaju ludzkiego Chrystusowi Królowi O Jezu Najśodszy, Odkupicielu w uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata (w inne dni - odpust częstkowy);

Posługiwanie się przedmiotami pobożności (krucyfiksem, krzyżem, różańcem, szkaplerzem, medalikiem), o ile zostały pobłogosławione przez Papieża (ewentualnie - przez biskupa), po odmówieniu jakiegokolwiek formuły wyznania wiary w uroczystość świętych Apostołów Piotra i Pawła 29 czerwca; jeśli przedmioty były pobłogosławione przez kapłana lub diakona - odpust częstkowy;

Przyjęcie Pierwszej Komunii świętej lub pobożne uczestnictwo w takiej uroczystości;

Sprawowanie i uczestnictwo we Mszy świętej prymicyjnej;

Sprawowanie i uczestnictwo we Mszy świętej z okazji 25-, 50- i 60-lecia kapłaństwa;

Odmówienie w całości (i bez przerwy) przynajmniej jednej części różańca (pięciu dziesiątek) w kościele, kaplicy publicznej, w rodzinie, wspólnocie zakonnej czy pobożnym stowarzyszeniu, połączone z rozmyślaniami nad rozważanymi tajemnicami (odmówienie poza tymi miejscami lub wspólnotami - odpust częstkowy);

Jednorazowe nawiedzenie kościoła, w którym trwa Synod diecezjalny;

Pobożne odmówienie (śpiew) modlitwy Przed tak wielkim Sakramentem podczas liturgii Wieczerzy Pańskiej po Mszy świętej (w Wielki Czwartek) oraz w uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa (Boże Ciało); w innym czasie - odpust częstkowy;

Publiczne odmówienie (śpiew) hymnu Ciebie Boga wystawiamy (Te Deum) jako podziękowanie za otrzymane łaski w ostatnim dniu roku (w innym czasie, nawet prywatnie - odpust częstkowy);

Publiczne odmówienie (śpiew) hymnu Przyjdź Duchu Święty (Veni Creator) w Nowy Rok i w uroczystość Zesłania Ducha Świętego (w pozostałe dni, nawet prywatnie - odpust częstkowy);

Odprawienie Drogi Krzyżowej po spełnieniu następujących warunków:

odprawienie przed urzędowo erygowanymi stacjami Drogi Krzyżowej (np. w kościele, na placu przykościelnym);

musi być 14 krzyżyków;

rozważanie Męki i śmierci Chrystusa (nie jest konieczne rozmyślanie o poszczególnych tajemnicach każdej stacji);

wymaga się przechodzenia od jednej stacji do drugiej (przy publicznym odprawianiu wystarczy, aby prowadzący przechodził, jeśli wszyscy wierni nie mogą tego czynić); jeśli ktoś z powodu słusznej przyczyny (np. choroby, podróży, zamknięcia kościoła itp.) nie może odprawić Drogi Krzyżowej wg podanych tutaj warunków, zyskuje odpust zupełny po przynajmniej półgodzinnym pobożnym czytaniu lub rozważaniu Męki Chrystusa

Nawiedzenie kościoła parafialnego w święto tytułu lub w dniu 2 sierpnia, kiedy to przypada odpust "Porcjunkuli" po odmówieniu Ojcze nasz i Wierzę;

Nawiedzenie kościoła i ołtarza w dniu nawiedzenia i odmówienie Ojcze nasz i Wierzę;

Nawiedzenie kościoła lub kaplicy we wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych (2 listopada) i odmówienie tam Ojcze nasz i Wierzę;

W dniach od 1 do 8 listopada za nawiedzenie cmentarza z równoczesną modlitwą za zmarłych - codziennie odpust zupełny, który można ofiarować wyłącznie za zmarłych (za nawiedzenie cmentarza w inne dni - odpust częstkowy również wyłącznie za zmarłych);

Nawiedzenie kościoła lub kaplicy zakonników w święto ich założyciela i odmówienie tam Ojcze nasz i Wierzę;

Odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych podczas liturgii Wigilii Paschalnej w Wielką Noc lub w rocznicę swojego chrztu (jeśli przy pomocy innej formuły w innym czasie - odpust częstkowy)

Ponadto dla Polski zostały zatwierdzone także dwa dodatkowe odpusty zupełne:

Uczestnictwo w nabożeństwie Gorzkich Żalów jeden raz w Wielkim Poście w jakimkolwiek kościele na terenie Polski;

Nawiedzenie dowolnej bazyliki mniejszej w następujące dni:

w uroczystość świętych Apostołów Piotra i Pawła (29 czerwca)

w święto tytułu

w dniu 2 sierpnia (odpust "Porcunkuli")

jeden raz w ciągu roku w dniu określonym według uznania

Odpusty częściowe: O niektórych odpustach częściowych wspomniano już, wymieniając odpusty zupełne.

Są trzy ogólne warunki uzyskania odpustu częściowego:

Wierny dostępuje odpustu częściowego, jeśli w czasie spełniania swoich obowiązków i w trudach życia wznosi myśli do Boga z pokorą i ufnością, dodając w myśli jakiś akt strzelisty, np. "Jezu Chryste, zmiłuj się nad nami"

Jeśli wierny powodowany motywem wiary przyjdzie z pomocą potrzebującym współbraciom, pomagając im osobiście lub dzieląc się z nimi swoimi dobrami, uzyskuje odpust częściowy

Gdy wierny w intencji umartwiania się, odmówi sobie czegoś godziwego, a przyjemnego dla siebie, uzyskuje odpust częściowy. Warunek ten ma zachęcić wiernych do praktykowania dobrowolnych umartwień

Odpust częściowy jest związany z odmówieniem wielu znanych modlitw i można go uzyskać wielokrotnie w ciągu dnia. Niektóre z modlitw związanych z odpustem częściowym to: Anioł Pański (lub Regina Caeli w Okresie Wielkanocnym); Duszo Chrystusowa; Wierzę w Boga; Psalm 130 (Z głębokości); Psalm 51 (Zmiłuj się...); odmówienie Jutrznia lub Nieszporów za zmarłych; Panie, Boże wszechmogący (modlitwa z Liturgii Godzin, Jutrznia w Poniedziałek II tygodnia psalterza); modlitwa św. Bernarda (Pomnij, o Najświętsza Panno Maryjo); Wieczny odpoczynek; Witaj, Królowo, Matko Miłosierdzia; Pod Twoją obronę; Magnificat; odmówienie jednej z sześciu litanii zatwierdzonych dla całego Kościoła (do Najświętszego Imienia Jezus, do Najświętszego Serca Pana Jezusa, do Najdroższej Krwi Chrystusa Pana, Loretańskiej do NMP, do świętego Józefa lub do Wszystkich Świętych); pobożne uczynienie znaku Krzyża świętego.